

Ustavni sud

1.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Petar Klarić, predsjednik Suda, te suci Marijan Hranjski, Mario Kos, Ivan Matija, Ivan Mrkonjić, Jasna Omejec, Željko Potočnjak, Agata Račan, Emilija Rajić, Smiljko Sokol, Nevenka Šernhorst, Vice Vukojević i Milan Vuković, odlučujući o zahtjevu Vlade Republike Hrvatske, kojim se pokreće postupak za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom drugog propisa, na sjednici održanoj 7. veljače 2007. godine, donio je

ODLUKU

I. Ukida se Odluka o sufinanciranju mjesnih mreža vodovoda (»Službene novine« Općine Dobrinj broj 11/2002) i Izmjena Odluke o sufinanciranju mjesnih mreža vodovoda (»Službene novine« Općine Dobrinj broj 17/2002), koje je donijelo Općinsko vijeće Općine Dobrinj.

II. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama« i »Službenim novinama« Općine Dobrinj.

O b r a z l o ž e n j e

1. Sukladno članku 35. alineji 4. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99, 29/02 i 49/02 - pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Vlada Republike Hrvatske podnijela je zahtjev za ocjenu suglasnosti s Ustavom i zakonom Odluke o sufinanciranju mjesnih mreža vodovoda (u daljnjem tekstu: Odluka) i Izmjene te Odluke, navedenih pod točkom 1. izreke, koje je Općinsko vijeće Općine Dobrinj donijelo 25. travnja 2002. i 30. srpnja 2002., pozivom na članke 19. i 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (»Narodne novine« broj 33/01 i 60/01), članak 3. Zakona o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (»Narodne novine« broj 117/93, 69/97, 33/00, 73/00 i 59/01) te članke 15. i 57. Statuta Općine Dobrinj (»Službene novine« broj 30/01).

2. Osporenom Odlukom utvrđeni su uvjeti i visina učešća u izgradnji mjesne vodovodne mreže, koju plaćaju vlasnici i korisnici stambenih i drugih građevina prilikom priključivanja objekta na uličnu ili mjesnu vodovodnu mrežu (članak 1. stavak 1.).

Ostalim odredbama te Odluke propisano je da izgradnja i visina učešća iz članka 1. Odluke zavisi o veličini korisne površine građevine i broju korisnika koji se priključuju na određenu uličnu ili mjesnu vodovodnu mrežu (članak 2.), određena je visina naknade sufinanciranja mreža vodovoda prema neto korisnoj površini građevine (članak 3.), predviđeni su uvjeti plaćanja u jednakim mjesečnim ratama, kao i popust za jednokratnu uplatu (članci 4. i 5.). Nadalje je propisano da, ukoliko su stečeni uvjeti za priključenje građevine na mjesnu mrežu do 1. svibnja 2003., a nije sklopljen ugovor u navedenom roku, cijena sufinanciranja mreže iz članka 3. Odluke uvećat će se za 20%, dok vlasnik ili korisnik gubi pravo na povlaštenu dovoz vode (članak 6.), a u slučaju da su troškovi izgradnje mreže veći od prikupljenih sredstava, tada će Općina Dobrinj sudjelovati u financiranju s dodatnim sredstvima, i to najviše do 50% vrijednosti investicije (članak 7.). Člankom 8. Odluke određeno je da se

učešće u izgradnji mreže uplaćuje u proračun Općine Dobrinj, prema posebnom ugovoru između Općine Dobrinj i vlasnika ili korisnika građevine. Člankom 9. Odluke određeno je tko može izvoditi građevinske radove na izgradnji mjesne vodovodne mreže i uz čiju suglasnost i nadzor, s time da će rok biti određen ugovorom, ovisno o dinamici izgradnje i financijskim mogućnostima Općine, ali ne smije biti duži od 12 mjeseci od dana sklapanja ugovora (članak 10.). Člankom 11. Odluke propisano je da su građevine u vlasništvu Općine Dobrinj oslobođene sufinanciranja mjesnih mreža, a u slučaju privatizacije javnog komunalnog poduzeća »Ponikve« d.o.o., sredstva za sufinanciranje mreža priznat će se kao vlasnički udio (članak 12.).

Izmjenom Odluke u članku 3. Odluke, kojim je iznos naknade sufinanciranja propisan u eurima, taj iznos propisan je u kunama.

3. U zahtjevu Vlade Republike Hrvatske navodi se da je Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave u postupku nadzora nad zakonitošću općeg akta, izvršilo uvid u osporenu Odluku i Izmjenu Odluke te utvrdilo da su odredbe tih Odluka u suprotnosti s odredbama članka 18. stavaka 1. i 3., članka 22. stavka 2. te članka 26a. stavka 3. Zakona o komunalnom gospodarstvu (»Narodne novine« broj 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, u daljnjem tekstu: ZKG) te s člancima 5. i 14. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske.

Podnositelj zahtjeva ističe da su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u prikupljanju prihoda ograničene zakonom te je uvođenje sufinanciranja izgradnje mjesnih mreža vodovoda, kako je to učinjeno osporenim odlukama, protivno navedenim zakonskim odredbama s obzirom da zakon ne daje osnovu za utvrđivanje sufinanciranja izgradnje mreža vodovoda za opskrbu pitkom vodom. Nadalje se ističe da su građani dužni plaćati isključivo one doprinose na koje ih obvezuje zakon ili na zakonu utemeljene odluke.

Također se navodi da se u konkretnom slučaju ne može raditi o odluci o priključenju na komunalnu infrastrukturu iz članka 26. ZKG-a, s obzirom da prema članku 26a. stavku 3. ZKG-a visina naknade za priključenje na komunalnu infrastrukturu po pojedinom priključku za potrebe stanovanja ne može biti veća od prosječne mjesečne bruto plaće u Republici Hrvatskoj za prethodnu godinu.

Zbog sumnje u nesuglasnost osporenih Odluka s odredbama ZKG-a i Ustava, pokrenut je postupak pred Ustavnim sudom.

Zahtjev je osnovan.

4. Nakon razmatranja zahtjeva Vlade Republike Hrvatske, osporenih Odluka te mjerodavnih ustavnih i zakonskih odredaba, Ustavni sud je ocijenio da osporene Odluke nisu u suglasnosti s odredbama članka 5. i 14. stavka 2. Ustava, kao ni s odredbama članka 18. stavaka 1. i 3., članka 22. stavka 1. te članka 26a. stavka 3. ZKG-a (koje odredbe u pročišćenom tekstu ZKG-a »Narodne novine«, broj 26/03 nose oznake članka 20., 30. i 35.) te s člankom 68. stavkom 3. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi.

5. Člankom 5. Ustava propisano je:

U Republici Hrvatskoj zakoni moraju biti u suglasnosti s Ustavom, a ostali propisi i s Ustavom i sa zakonom.

Svatko je dužan držati se Ustava i zakona i poštivati pravni poredak Republike Hrvatske.

6. Člankom 14. stavkom 2. Ustava propisano je: *Svi su pred zakonom jednaki.*

Sukladno toj ustavnoj odredbi, građani imaju pravo na jednak položaj u odnosu na financiranje javnih potreba, pa tako i na financiranje opskrbe pitkom vodom. Stoga, jednakost građana može biti osigurana samo u slučaju ako sve pravne i fizičke osobe plaćaju one doprinose na koje ih obvezuju zakon ili odluke jedinica lokalne samouprave, a koji su sukladno odredbama članka 5. Ustava utemeljeni na Ustavu, odnosno zakonu.

7. Člankom 3. stavkom 1. točkom 1. ZKG-a opskrba pitkom vodom određena je kao komunalna djelatnost.

Člankom 18. stavcima 1. i 3. ZKG-a propisano je:

(1) Iz cijene komunalne usluge osiguravaju se sredstva za obavljanje sljedećih komunalnih djelatnosti: 1. opskrba pitkom vodom (...).

(3) Cijena komunalne usluge može sadržavati i iznos za financiranje gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture na području ili za potrebe jedinice lokalne samouprave na kojemu se isporučuje komunalna usluga, u skladu s Programom gradnje objekata i uređaja komunalne infrastrukture iz članka 22. stavka 2. i 3. ovoga Zakona.

Uređujući financiranje građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture, u članku 22. stavku 2. ZKG-a propisano je:

(2) Građenje objekata i uređaja komunalne infrastrukture i nabava opreme za:

- 1. opskrbu pitkom vodom (...) financira se iz:*
- 1. cijene komunalne usluge,*
- 2. naknade za priključenje,*
- 3. proračuna jedinice lokalne samouprave,*

4. naknade za koncesije,

5. drugih izvora utvrđenih posebnim zakonom.

Člankom 26a. stavkom 3. ZKG-a određeno je:

Visina naknade za priključenje po pojedinom priključku za potrebe stanovanja ne može biti veća od prosječne mjesečne bruto plaće u Republici Hrvatskoj za prethodnu godinu.

Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi u članku 68. stavku 3. propisuje vrste prihoda jedinica lokalne samouprave, odnosno jedinica područne (regionalne) samouprave. Točkom 8. te zakonske odredbe propisano je da te jedinice mogu, pored taksativno nabrojanih izvora prihoda, ostvarivati i druge prihode utvrđene zakonom. Prema tome, općine, gradovi i županije prihode mogu prikupljati samo na način propisan zakonom.

8. Slijedom navedenog, Ustavni sud je ocijenio da osporeni akti Općinskog vijeća Općine Dobrinj, kojima se propisuje sufinanciranje vodovodne mreže Općine Dobrinj, nisu u suglasnosti s Ustavom i navedenim zakonskim odredbama.

Stoga je, na temelju članka 128. alineje 2. Ustava i članka 55. stavka 1. Ustavnog zakona donijeta odluka kao u izreci (točka I).

Objava ove odluke (točka II. izreke) temelji se na članku 29. Ustavnog zakona.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-II-2333/2002

Zagreb, 7. veljače 2007.

PREDSJEDNIK

dr. sc. Petar Klarić, v. r.

Suglasnost ovog otpavka s izvornikom ovjerava

Tajnica za ustavnosudsko poslovanje

Vladimira Vodanović, v. r.